

INSTYTUT PAMIĘCI
NARODOWEJ
Oddział w Warszawie

OFERTA
EDUKACYJNA

2023 / 2024

Spis treści

Wstęp	1
Lekcje i warsztaty	2
Warsztaty komiksowe	10
Rajdy i zajęcia terenowe	11
Regionalne konkursy i projekty	14
Regionalne szkolenia dla nauczycieli	14
Materiały edukacyjne	15
Filmy edukacyjne	16
Wystawy Oddziału IPN w Warszawie	17
Oferta edukacyjna Izby Pamięci Strzelecka 8	19

Wstęp

Oddział IPN w Warszawie obejmuje swoją działalnością edukacyjną Warszawę i Mazowsze. Jest to region szczególnie ważny dla budowania tożsamości narodowej Polaków w okresie rozbiorów, pierwszej i drugiej wojny światowej oraz komunizmu. Oddział IPN w Warszawie w działaniach edukacyjnych koncentruje się na konspiracji niepodległościowej mieszkańców Warszawy i Mazowsza związanej z pierwszą wojną światową, wojną polsko-bolszewicką 1920 r., Armią Krajową oraz powojennym podziemiem antykomunistycznym i konspiracją niepodległościową do 1989 r. – zarówno dorosłych, jak i młodzieży. Ze względu na swój stołeczny charakter podejmuje tematy związane z historią polityczną i społeczną całego kraju oraz z losami Polaków, którzy w XX w. zostali rozsiاني po całym świecie w wyniku II wojny światowej i utraty niepodległości Polski po 1945 r. W roku szkolnym 2023/2024 szczególną ofertę będą stanowiły działania edukacyjne związane z 80. rocznicą wybuchu powstania warszawskiego.

Zapraszamy na strony:

<https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/>

<https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/oben/warszawa>

Lekcje i warsztaty

Pracownicy Oddziału IPN w Warszawie prowadzą bezpłatne lekcje i warsztaty na terenie szkół oraz bibliotek Warszawy i całego Mazowsza. Trwają one w zależności od tematu czy możliwości technicznych szkoły od 1 do 4 godzin lekcyjnych. Po ustaleniu z prowadzącym istnieje również możliwość przeprowadzenia wybranych zajęć online na platformie TEAMS.

Szkoła podstawowa

Zajęcia dla klas I–III

✿ *Symbole narodowe*

Warsztaty przybliżające polskie symbole narodowe na podstawie filmu animowanego zrealizowanego przez IPN pt. *Polak Mały*.

Informacje i zgłoszenia:

Barbara Pamrów | tel. (22) 860 70 55 | e-mail: barbara.pamrow@ipn.gov.pl

✿ *Cykl „Co by było, gdyby zwierzęta mówiły?”*

Zajęcia na podstawie filmów edukacyjnych IPN z serii „Co by było, gdyby zwierzęta mówiły?”

- ✿ *Baśka Murmańska* – opowiada o odzyskaniu przez Polskę niepodległości.
- ✿ *Kasztanka* – opowiada o Józefie Piłsudskim i o Bitwie Warszawskiej 1920 r.
- ✿ *Sambo* – opowiada o tym, jak wyglądała Polska w latach 20. i 30. XX w.
- ✿ *Ciapek* – opowiada o II wojnie światowej i zaangażowaniu Polaków w bitwę o Anglę.
- ✿ *Kapral Wojtek* – opowiada o II wojnie światowej, 2 Korpusie Polskim oraz zwycięstwie pod Monte Cassino.

Informacje i zgłoszenia:

Barbara Pamrów | tel. (22) 860 70 55 | e-mail: barbara.pamrow@ipn.gov.pl

Zajęcia dla klas IV–VI

❁ „*Jaki znak Twój...?*”

Zajęcia na podstawie gry edukacyjnej *ZnajZnak*

Informacje i zgłoszenia:

Barbara Pamrów | tel. (22) 860 70 55 | e-mail: barbara.pamrow@ipn.gov.pl

❁ *Mikołajek w szkole PRL*

Zajęcia na podstawie publikacji Maryny Miklaszewskiej pod tym samym tytułem, przybliżającej życie codzienne w Polsce w latach 80. XX w.

Informacje i zgłoszenia:

Barbara Pamrów | tel. (22) 860 70 55 | e-mail: barbara.pamrow@ipn.gov.pl

❁ *Zawiszacy*

Warsztaty opowiadające o najmłodszych harcerzach Szarych Szeregów.

Informacje i zgłoszenia:

Marcin Łaszczyński | tel. (22) 860 70 49 | e-mail: marcin.laszczynski@ipn.gov.pl

❁ *Wroniec*

Warsztaty o stanie wojennym zainspirowane książką Jacka Dukaja o tym samym tytule.

Informacje i zgłoszenia:

Marcin Łaszczyński | tel. (22) 860 70 49 | e-mail: marcin.laszczynski@ipn.gov.pl

❁ **Cykl „Wehikuł czasu, czyli przygody dziesięciolatek w XX w.”**

Składa się z pięciu półtoragodzinnych warsztatów, z których ostatni jest spotkaniem podsumowującym. Cykl ma przybliżyć najmłodszym historię Polski w XX w., skupiając się na historii społecznej. Uczniowie poznają dzieje naszego kraju z perspektywy swoich rówieśników, którzy opowiadają o życiu dzieci w konkretnych momentach historycznych.

❁ *Przygody dziesięcioletniego Bartka w 1918 r.*

❁ *Przygody dziesięcioletniego Jurka w 1942 r.* (warsztat obejmuje zakres chronologiczny 1939–1942)

❁ *Przygody dziesięcioletniego Michała w 1944 r.* (warsztat obejmuje zakres chronologiczny 1942–1944)

❁ *Przygody dziesięcioletniego Piotrka w 1946 r.* (warsztat obejmuje zakres chronologiczny 1945–1946)

❁ *Przygody dziesięcioletniej Magdy w 1956 r.* (warsztat obejmuje zakres chronologiczny 1946–1956)

Informacje i zgłoszenia:

Barbara Pamrów | tel. (22) 860 70 55 | e-mail: barbara.pamrow@ipn.gov.pl

❁ **Cykl „Wojenna Odyseja Antka Srebrnego”**

Zajęcia na podstawie bestsellerowej serii komiksów – losy tytułowego bohatera rozpoczynają się w Grodnie 17 września 1939 r., a kończą w czasach powojennego

terroru i walki podziemia antykomunistycznego na terenie Polski. Na zajęciach uczniowie zdobywają wiedzę o napaści ZSRS na Polskę, deportacjach, Polskich Siłach Zbrojnych, okupacji, Szarych Szeregach i powstaniu warszawskim.

Informacje i zgłoszenia:

Edyta Gula | tel. (22) 860 70 47 | e-mail: edyta.gula@ipn.gov.pl

Zajęcia dla klas VII–VIII

✿ ***Armia Krajowa i Polskie Państwo Podziemne***

Zajęcia i warsztaty przybliżające działalność Armii Krajowej i Polskiego Państwa Podziemnego w okupowanej Polsce.

Informacje i zgłoszenia:

Jacek Persa | tel. 22 860-70-23 | mail: jacek.persa@ipn.gov.pl

✿ ***Cichociemni***

Warsztaty edukacyjne w formie skróconego kursu dla cichociemnych.

Informacje i zgłoszenia:

Marcin Łaszczyński | tel. (22) 860 70 49 | e-mail: marcin.laszczynski@ipn.gov.pl

✿ ***„Sierpień dziś w mieście rozgorzał...” – jeden dzień walczącej stolicy***

Odkrywanie jednego konkretnego dnia powstania warszawskiego na podstawie tekstów źródłowych.

Informacje i zgłoszenia:

Marcin Łaszczyński | tel. (22) 860 70 49 | e-mail: marcin.laszczynski@ipn.gov.pl

✿ ***Polskie orły pod piramidami***

Zajęcia opowiadające o udziale Polaków w walkach w Afryce Płn. podczas II wojny światowej, a w szczególności o Samodzielnej Brygadzie Strzelców Karpackich.

Informacje i zgłoszenia:

Marcin Łaszczyński | tel. (22) 860 70 49 | e-mail: marcin.laszczynski@ipn.gov.pl

✿ ***Historyczne konteksty lektur szkolnych***

Podczas zajęć uczniowie zdobywają wiedzę na temat wydarzeń historycznych, związanych z treścią lektury i wykorzystują ją do pracy nad tekstem literackim.

- ✿ Polskie skrzydła – Arkady Fiedler, *Dywizjon 303*
- ✿ Zbrodnia katyńska – Zbigniew Herbert, *Guziki*
- ✿ „Być zwyciężonym i nie ulec – to zwycięstwo” – Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec*
- ✿ „Trzeci pogrzeb Anody” – losy żołnierzy wyklętych
- ✿ „Trzynastego grudnia roku pamiętnego...” – poezja stanu wojennego

Informacje i zgłoszenia:

Edyta Gula | tel. (22) 860 70 47 | e-mail: edyta.gula@ipn.gov.pl

✿ **Getto warszawskie**

Podczas zajęć uczniowie poznają losy żydowskich mieszkańców Warszawy oraz dowiadują się, czym było getto warszawskie.

Informacje i zgłoszenia:

Barbara Pamrów | tel. (22) 860 70 55 | e-mail: barbara.pamrow@ipn.gov.pl

✿ **Opozycja w PRL**

Uczestnicy w czasie zajęć dowiedzą się, co oznacza pojęcie opozycja oraz jak wyglądało kształtowanie się opozycji w Polsce po II wojnie światowej.

Informacje i zgłoszenia:

Barbara Pamrów | tel. (22) 860 70 55 | e-mail: barbara.pamrow@ipn.gov.pl

✿ **Polska pod okupacją niemiecką i sowiecką**

Co to znaczy okupacja? Kto okupował ziemie polskie w czasie II wojny światowej? W czasie zajęć uczniowie poznają odpowiedzi na te pytania i poznają losy Polaków w czasie II wojny światowej.

Informacje i zgłoszenia:

Barbara Pamrów | tel. (22) 860 70 55 | e-mail: barbara.pamrow@ipn.gov.pl

✿ **Zbrodnia katyńska**

W ramach warsztatów uczniowie poznają znaczenie pojęć: zbrodnia katyńska oraz kłamstwo katyńskie.

Informacje i zgłoszenia:

Barbara Pamrów | tel. (22) 860 70 55 | e-mail: barbara.pamrow@ipn.gov.pl

✿ **Cykl „Rogate dusze” (każdy z tematów może być realizowany niezależnie)**

✿ **Orlęta Polskie**

Zajęcia opowiadające o udziale uczniów w Armii Ochotniczej 1920 r.

✿ **„Ku Polsce idziemy...”**

Warsztaty edukacyjne dotyczące Legionów Piłsudskiego i udziału młodzieży w walce o odzyskanie niepodległości.

✿ **Dziś, Jutro, Pojutrze**

Zajęcia, których celem jest przedstawienie programu ideowego Szarych Szeregów i sposobów jego realizacji w okupowanym kraju.

✿ **Młodzież Wyklęta**

Historia młodzieżowych organizacji antykomunistycznych w latach 1944–1956.

✿ **Orła WRONa nie pokona**

Konspiracja młodzieżowa lat 80.

Informacje i zgłoszenia:

Marcin Łaszczyński | tel. (22) 860 70 49 | e-mail: marcin.laszczynski@ipn.gov.pl

Szkoły ponadpodstawowe

✧ ***Piekło zesłania***

Zajęcia poświęcone różnym aspektom związanym z deportacjami, takim jak doświadczenia wojenne dzieci, deportacje jako narzędzie represji, losy Polaków deportowanych po 1944 r. oraz życie codzienne na zesłaniu.

Informacje i zgłoszenia:

dr Anna Maria Adamus | tel. (22) 860 70 51 | e-mail: annamaria.adamus@ipn.gov.pl

✧ ***Historyczne konteksty lektur szkolnych***

Podczas zajęć uczniowie zdobywają wiedzę na temat wydarzeń historycznych związanych z treścią lektury i wykorzystują ją do pracy nad tekstem literackim.

- ✧ Rzeczywistość sowieckich łagrów – Gustaw Herling-Grudziński, *Inny świat*
- ✧ Obraz warszawskiego getta i powstania w getcie – Hanna Krall, *Zdążyć przed Panem Bogiem*
- ✧ „O powszechności powstania” – Miron Białoszewski, *Pamiętnik z powstania warszawskiego*
- ✧ „Trzynastego grudnia roku pamiętnego...” – poezja stanu wojennego
- ✧ Stać po właściwej stronie – poezja Stanisława Barańczaka

Informacje i zgłoszenia:

Edyta Gula | tel. (22) 860 70 47 | e-mail: edyta.gula@ipn.gov.pl

✧ ***Armia Krajowa i Polskie Państwo Podziemne***

Zajęcia i warsztaty przybliżające działalność Armii Krajowej i Polskiego Państwa Podziemnego w okupowanej Polsce.

Informacje i zgłoszenia:

Jacek Persa | tel. 22 860-70-23 | mail: jacek.persa@ipn.gov.pl

✧ ***Cichociemni***

Warsztaty edukacyjne w formie skróconego kursu dla cichociemnych.

Informacje i zgłoszenia:

Marcin Łaszczyński | tel. (22) 860 70 49 | e-mail: marcin.laszczynski@ipn.gov.pl

✧ ***„Sierpień dziś w mieście rozgorzał...” – jeden dzień walczącej stolicy***

Odkrywanie jednego konkretnego dnia powstania warszawskiego na podstawie tekstów źródłowych.

Informacje i zgłoszenia:

Marcin Łaszczyński | tel. (22) 860 70 49 | e-mail: marcin.laszczynski@ipn.gov.pl

✧ ***Polskie orły pod piramidami***

Zajęcia opowiadające o udziale Polaków w walkach w Afryce Płn. podczas II wojny światowej, a w szczególności o Samodzielnej Brygadzie Strzelców Karpackich.

Informacje i zgłoszenia:

Marcin Łaszczyński | tel. (22) 860 70 49 | e-mail: marcin.laszczynski@ipn.gov.pl

✧ **Na straży Niepodległej. Wojna polsko-bolszewicka 1919–1921**

Zajęcia ukazują konflikt jako kluczowy moment walki o zachowanie niepodległości przez Polskę, a także jako starcie dwóch cywilizacji – świata tradycyjnych wartości kultury zachodnioeuropejskiej z barbarzyństwem komunistycznej ideologii i rzeczywistości.

Informacje i zgłoszenia:

Andrzej Kryński | tel. (22) 860 70 23 | e-mail: andrzej.krynski@ipn.gov.pl

✧ **Bohaterskie ścieżki. Oddziały Kedywu AK w powstaniu warszawskim**

Uczestnicy zajęć poznają sylwetki wybranych żołnierzy oraz powstańczy szlak bojowy słynnych batalionów „Zośka” i „Parasol”.

Informacje i zgłoszenia:

Andrzej Kryński | tel. (22) 860 70 23 | e-mail: andrzej.krynski@ipn.gov.pl

✧ **Marzec '68**

Zajęcia przedstawiają społeczny bunt, do którego doszło w Polsce w tym okresie. Uczestnicy zdobywają wiedzę na temat reakcji rządu oraz długoterminowych skutków tych wydarzeń dla Polski i społeczeństwa.

Informacje i zgłoszenia:

Magdalena Poręba | tel. (22) 860-70-52 | e-mail: magdalena.poreba@ipn.gov.pl

✧ **Opowieść o grudniu**

Podczas zajęć uczestnicy zdobywają wiedzę na temat skali protestów i represji wobec protestujących robotników w grudniu 1970 r., a także wpływu tych wydarzeń na przemiany społeczne i polityczne kraju.

Informacje i zgłoszenia:

Magdalena Poręba | tel. (22) 860-70-52 | e-mail: magdalena.poreba@ipn.gov.pl

✧ **Między cenzurą a Solidarnością – Polska w okresie stanu wojennego**

Zajęcia, dotyczące powstania Solidarności i wprowadzenia stanu wojennego, opierają się na analizie materiałów historycznych, dyskusji oraz zadaniach kreatywnych dotyczących wpływu omawianych wydarzeń na kształtowanie współczesnej Polski.

Informacje i zgłoszenia:

Magdalena Poręba | tel. (22) 860-70-52 | e-mail: magdalena.poreba@ipn.gov.pl

✧ **Żołnierze wyklęci**

Zajęcia, w czasie których uczniowie dowiedzą się, kogo nazywamy żołnierzami wyklętymi, oraz poznają sylwetki niektórych z nich.

Informacje i zgłoszenia:

Barbara Pamrów | tel. (22) 860 70 55 | e-mail: barbara.pamrow@ipn.gov.pl

✧ **Warszawa przed II wojną światową, w czasie wojny i po wojnie**

Warsztaty przybliżające zmiany, jakim podlegała ulica Marszałkowska w XX w., losy mieszkańców Warszawy w czasie II wojny światowej oraz po wojnie.

Informacje i zgłoszenia:

Barbara Pamrów | tel. (22) 860 70 55 | e-mail: barbara.pamrow@ipn.gov.pl

✧ *Getto warszawskie*

Podczas zajęć uczniowie poznają losy żydowskich mieszkańców Warszawy oraz dowiadują się, czym było getto warszawskie.

Informacje i zgłoszenia:

Barbara Pamrów | tel. (22) 860 70 55 | e-mail: barbara.pamrow@ipn.gov.pl

✧ *Opozycja w PRL*

Co oznacza pojęcie opozycja oraz jak wyglądało kształtowanie się opozycji w Polsce po II wojnie światowej

Informacje i zgłoszenia:

Barbara Pamrów | tel. (22) 860 70 55 | e-mail: barbara.pamrow@ipn.gov.pl

✧ *Polska pod okupacją niemiecką i sowiecką*

Co to znaczy okupacja? Kto okupował ziemie polskie w czasie II wojny światowej? W czasie zajęć uczniowie poznają odpowiedzi na te pytania i poznają losy Polaków w czasie II wojny światowej.

Informacje i zgłoszenia:

Barbara Pamrów | tel. (22) 860 70 55 | e-mail: barbara.pamrow@ipn.gov.pl

✧ *Okrągły Stół i wybory czerwcowe 1989 r.*

Czym były obrady Okrągłego Stołu, kto w nich uczestniczył oraz jakie były ich ustalenia, czyli czym były wybory czerwcowe 1989 r.?

Informacje i zgłoszenia:

Barbara Pamrów | tel. (22) 860 70 55 | e-mail: barbara.pamrow@ipn.gov.pl

✧ *Polska „lubelska”*

Warsztaty w czasie, których uczniowie dowiedzą się, jak wyglądał koniec II wojny światowej na ziemiach polskich.

Informacje i zgłoszenia:

Barbara Pamrów | tel. (22) 860 70 55 | e-mail: barbara.pamrow@ipn.gov.pl

✿ **Zbrodnia katyńska**

W ramach warsztatów uczniowie poznają znaczenie pojęć: zbrodnia katyńska oraz kłamstwo katyńskie.

Informacje i zgłoszenia:

Barbara Pamrów | tel. (22) 860 70 55 | e-mail: barbara.pamrow@ipn.gov.pl

✿ **Wszechwładna bezpieka. Komunistyczny aparat terroru w Polsce w latach 1944–1989**

Zajęcia na podstawie dokumentów źródłowych, przybliżające między innymi takie pojęcia jak bezpieka, MBP, UB i SB.

Informacje i zgłoszenia:

dr Anna Maria Adamus | tel. (22) 860 70 51 | e-mail: annamaria.adamus@ipn.gov.pl

✿ **Spod Monte Cassino na Sybir**

Zajęcia na temat zapomnianych losów polskich żołnierzy spod Monte Cassino, którzy po powrocie na ziemię wschodnie zajęte przez ZSRS zostali deportowani na Sybir.

Informacje i zgłoszenia:

Edyta Gula | tel. (22) 860 70 47 | e-mail: edyta.gula@ipn.gov.pl

✿ **Cykl zajęć „Losy dzieci podczas II wojny światowej”**

Trzytygodniowe warsztaty przygotowane na podstawie materiałów źródłowych – wyłącznie wspomnienia i relacje dzieci, które były uczestnikami i świadkami opisywanych wydarzeń.

- ✿ *Losy dzieci pod okupacją niemiecką 1939–1945*
- ✿ *Co to jest wojna? Dzieci w getcie warszawskim*
- ✿ *Losy polskich dzieci pod okupacją sowiecką*

Informacje i zgłoszenia:

Edyta Gula | tel. (22) 860 70 47 | e-mail: edyta.gula@ipn.gov.pl

✿ **Cykl „Rogate dusze”**

(każdy z tematów może być realizowany niezależnie)

- ✿ *Orlęta Polskie*
Zajęcia opowiadające o udziale uczniów w Armii Ochotniczej 1920 r.
- ✿ *„Ku Polsce idziemy...”*
Warsztaty edukacyjne dotyczące Legionów Piłsudskiego i udziału młodzieży w walce o odzyskanie niepodległości.
- ✿ *Dziś, Jutro, Pojutrze*
Zajęcia, których celem jest przedstawienie programu ideowego Szarych Szeregów i sposobów jego realizacji w okupowanym kraju.
- ✿ *Młodzież Wyklęta*
Historia młodzieżowych organizacji antykomunistycznych w latach 1944–1956.
- ✿ *Orla WRONa nie pokona*
Konspiracja młodzieżowa lat 80.

Informacje i zgłoszenia:

Marcin Łaszczyński | tel. (22) 860 70 49 | e-mail: marcin.laszczynski@ipn.gov.pl

Warsztaty komiksowe

Zajęcia prowadzone przez twórców komiksów historycznych dla dzieci i młodzieży. Uczestnicy poznają sposoby przygotowania i tworzenia scenariusza i rysunków komiksowych oraz próbują swoich sił w tworzeniu komiksów związanych z konkretnymi wydarzeniami historycznymi. Warsztaty są przeprowadzane dwa razy w roku dla grup zorganizowanych. Informacje na temat warsztatów będą publikowane w trakcie roku szkolnego na stronie: www.warszawa.ipn.gov.pl

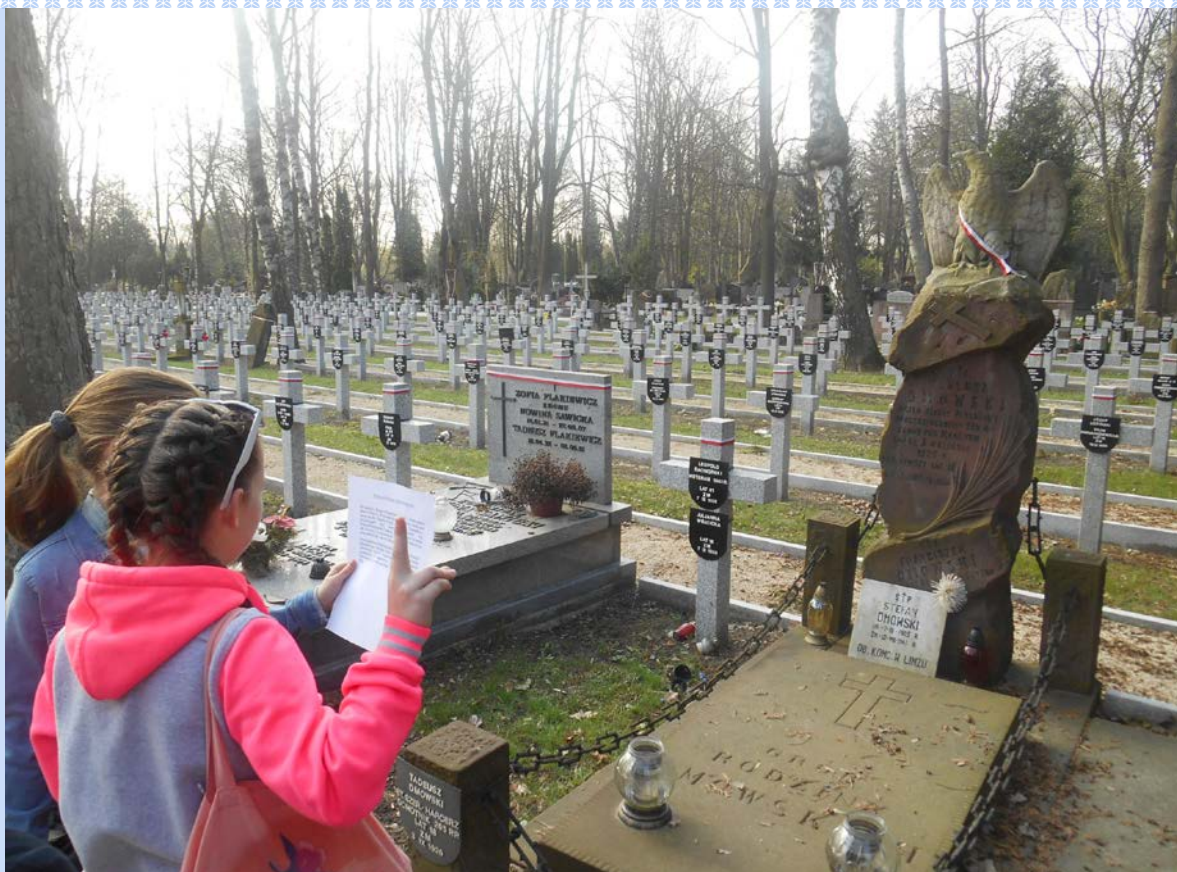
Warsztaty z twórcami komiksów z serii:

- * „Aga, Adam i Hamlet. Na tropie tajemnic” – Agata Ronek, Hubert Ronek
- * „Wojenna Odyseja Antka Srebrnego” – Agata Ronek, Hubert Ronek
- * „W imieniu Polski Walczącej” – Krzysztof Wyrzykowski, Sławomir Zajączkowski
- * „Wilcze tropy” – Krzysztof Wyrzykowski, Sławomir Zajączkowski

Informacje i zgłoszenia:

Edyta Gula | tel. (22) 860 70 47 | e-mail: edyta.gula@ipn.gov.pl

Rajdy i zajęcia terenowe

Pracownicy OBEN IPN w Warszawie organizują zajęcia terenowe i gry miejskie w Warszawie oraz w wybranych miastach na Mazowszu. Zajęcia prowadzone są na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach i poświęcone są Szarym Szeregom, uczestnikom powstania warszawskiego, wojny polsko-bolszewickiej, żołnierzom wyklętym (Łączka).

Zajęcia terenowe

✿ *Od Katynia do Łączki*

Terenowe warsztaty edukacyjne na Powązkach Wojskowych.

Informacje i zgłoszenia:

Marcin Łaszczyński | tel. (22) 860 70 49 | e-mail: marcin.laszczyński@ipn.gov.pl

✿ *Pogrzebana pamięć*

(Cmentarz Wojskowy na Powązkach)

Informacje i zgłoszenia:

Marcin Łaszczyński | tel. (22) 860 70 49 | e-mail: marcin.laszczyński@ipn.gov.pl

✿ *Walcząca – Niezłomna. Warszawa podczas II wojny światowej*

(Cmentarz Wojskowy na Powązkach)

Informacje i zgłoszenia:

Andrzej Kryński | tel. (22) 860 70 25 | e-mail: andrzej.krynski@ipn.gov.pl

Gry na aplikację mobilną

Gry opracowane na podstawie innowacyjnej fińskiej aplikacji mobilnej Action Track na smartfony. Rozgrywka może odbywać się w przestrzeni miejskiej z wykorzystaniem nawigacji GPS lub w wersji stacjonarnej. Aplikacja jest bezpłatnie dostępna na smartfony z systemem Android lub iOS. Gry miejskie na aplikację mobilną mogą być ciekawym elementem szkolnych wycieczek do Warszawy lub Płocka. Oferta gier jest systematycznie rozbudowywana.

❖ **Obrona Płocka 1920**

Celem gry jest przybliżenie historii walk żołnierzy Wojska Polskiego i ludności cywilnej Płocka z atakującymi miasto siłami sowieckimi w czasie wojny polsko-bolszewickiej. Uczestnicy poznają przebieg walk w dniach 18–19 sierpnia 1920 r. oraz losy słynnych obrońców mazowieckiego miasta – Marceliny Rościszewskiej, Alberta de Buré, Janusza Mościckiego i innych. Gra w wersji terenowej (Płock).

❖ **Stan wojenny**

Celem gry jest przybliżenie historii stanu wojennego ze szczególnym uwzględnieniem wydarzeń warszawskich. Uczestnicy poznają miejsca związane z oporem społecznym i działaniami ówczesnych władz państwowych. Gracze zapoznają się z kluczowymi problemami omawianego okresu historii, spacerując ulicami Starego Miasta, Krakowskim Przedmieściem i okolicami. Gra powstała we współpracy z Centralnym Przystankiem Historia IPN. Gra w wersji terenowej (Warszawa).

❖ **W imieniu Rzeczypospolitej. Akcje Kedywu Armii Krajowej w okupowanej Warszawie**

Celem gry jest ukazanie działalności Kierownictwa Dywersji Armii Krajowej na terenie Warszawy w okresie przed wybuchem powstania warszawskiego. Spośród wielu działań bojowych pionu walki bieżącej AK w okupowanej stolicy, uczestnicy gry poznają pięć wybranych akcji, w tym dzieje głośnego zamachu na gen. SS Franza Kutscherę oraz historię odbicia z rąk Gestapo młodego żołnierza polskiej konspiracji Janka Bytnara „Rudogo” w słynnej akcji pod Arsenalem. Udział w grze wymaga krótkiego przygotowania na podstawie materiałów dostarczonych przez IPN. Gra w wersji stacjonarnej.

❖ **W Szeregach Niezłomnych**

Celem gry jest przybliżenie postaci żołnierzy podziemia antykomunistycznego z terenów Mazowsza, którzy pod koniec II wojny światowej i tuż po niej zdecydowali się kontynuować walkę o Polskę wolną od zewnętrznego zniewolenia. Gra w wersji stacjonarnej.

❖ **Quiz wiedzy o powstaniu warszawskim**

Otwiera cykl quizów przygotowywanych przez Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej IPN w Warszawie. Kolejny quizy będą publikowane w trakcie roku szkolnego na stronie www.warszawa.ipn.gov.pl. Quiz w wersji stacjonarnej.

Informacje i zgłoszenia:

Andrzej Kryński | tel. (22) 860 70 25 | e-mail: andrzej.krynski@ipn.gov.pl

Gry uliczne

✿ *Mały sabotaż w Warszawie*

W czasie gry miejskiej uczestnicy przenoszą się do okupacyjnej Warszawy i wcielają się w oddział harcerzy z Szarych Szeregów. Drużyny nie tylko dowiadują się o najważniejszych akcjach małego sabotażu, lecz także same wykonują niektóre zadania (m.in. projektują plakaty, wykonują fotografie w miejscach historycznych wydarzeń).

✿ *Poczty powstańczej Warszawy*

W czasie gry uczestnicy m.in. dowiadują się, gdzie stał budynek Poczty Głównej, w jaki sposób funkcjonowała Poczta Polowa, jakie były zasady pisania listów. Drużyny zdobywają wiadomości, wykonując różnorodne zadania, np. konstruują skrzynkę pocztową, przechodzą „kanałami” i uciekają przed „gołębiarzem”.

✿ *Poeci walczącej Warszawy*

Gra szlakiem warszawskich poetów, którzy tworzyli w czasie II wojny światowej. Uczestnicy odkrywają miejsca związane zarówno ze znanymi, jak i z zapomnianymi poetami oraz zapoznają się z ich twórczością.

✿ *Drugi obieg okupowanej Warszawy*

Gra uliczna związana z miejscami, w których redagowano, drukowano oraz kolportowano wydawnictwa drugiego obiegu w okupowanej Warszawie. Uczniowie tworzą zespoły kolporterów podziemnej prasy, a w czasie gry ulicznej docierają m.in. do punktu kontaktowego, w którym na wybuch powstania oczekiwał Aleksander Kamiński z zespołem redakcyjnym „Biuletynu Informacyjnego” oraz odnajdują drukarnię, w której drukowano książkę *Kamienie na szaniec*.

Informacje i zgłoszenia:

Marcin Łaszczyński | tel. (22) 860 70 49 | e-mail: marcin.laszczynski@ipn.gov.pl

Regionalne konkursy i projekty

Oddział IPN w Warszawie co roku organizuje dwa regionalne konkursy związane z historią Polski XX w. z uwzględnieniem Warszawy i Mazowsza. Najczęściej związane są one z obchodami ważnych dla Polski i Polaków rocznic. Mają na celu zainteresowanie uczestników historią lokalną – postaciami, miejscami i wydarzeniami historycznymi związanymi z ich „małą ojczyzną”. W roku szkolnym 1923/1924 proponujemy dwa konkursy. Informacje na temat konkursów będą publikowane w trakcie roku szkolnego na stronie: www.warszawa.ipn.gov.pl.

- ✧ **W krzyżowym ogniu – wojna obronna Polski 1939 r.**
(przygotowanie klipu wideo w formie tzw. *shorta*) – dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych (wrzesień i październik)
- ✧ **Pamięć powstania**
(przygotowanie pracy plastycznej związanej z powstaniem warszawskim) – dla szkół podstawowych (maj i czerwiec)

Informacje i zgłoszenia:

Magdalena Poręba | tel. (22) 860 70 52 | e-mail: magdalena.poreba@ipn.gov.pl

Regionalne szkolenia dla nauczycieli

Szkolenia dla nauczycieli organizowane przez OBEN IPN w Warszawie związane są z ważnymi dla Polaków rocznicami oraz miejscami wydarzeń historycznych w Warszawie i na Mazowszu. Prowadzone są z użyciem materiałów przygotowanych przez pracowników Oddziału i przekazywanych nauczycielom do wykorzystania na lekcjach historii. Oddział IPN w Warszawie proponuje też nauczycielom szkolenia opracowane przez BEN na podstawie materiałów z Centrali IPN. Zapraszamy na nie nauczycieli z Warszawy i Mazowsza. Szkolenia mają formę zajęć online, warsztatów stacjonarnych i terenowych.

- ✧ **Losy dzieci polskich podczas II wojny światowej**
Dwudniowe seminarium skierowane do nauczycieli przedmiotów humanistycznych przybliżające losy dzieci polskich w czasie II wojny światowej. Pierwsza część seminarium zostanie przeprowadzona online, druga część w formie wyjazdowej do Łodzi, gdzie uczestnicy dowiedzą się, czym był tzw. obóz dziecięcy na Przemysłowej. Seminarium zorganizowane we współpracy z Oddziałem IPN w Łodzi.

Termin: 6–7 października 2023 r.

✿ **Powstanie warszawskie**

W przededniu 80. rocznicy wybuchu powstania warszawskiego zapraszamy na seminarium przybliżające różne aspekty heroicznego zrywu mieszkańców stolicy w 1944 r.

Termin: kwiecień 2024 r.

✿ **Warszawski pierścień śmierci**

Dwuczęściowe seminarium terenowe skierowane do nauczycieli przedmiotów humanistycznych poświęcone niemieckiemu ludobójstwu ludności cywilnej Warszawy w czasie II wojny światowej. W ramach seminarium uczestnicy zwiedzą między innymi niemiecki obóz karno-śledczy w Forcie III w Pomiechówku.

Planowany termin: maj–czerwiec 2024 r. (dwie soboty)

Informacje i zgłoszenia:

Barbara Pamrów | tel. (22) 860 70 55 | e-mail: barbara.pamrow@ipn.gov.pl

Edyta Gula | tel. (22) 860 70 47 | e-mail: edyta.gula@ipn.gov.pl

Materiały edukacyjne

- ✿ Gra miejska *W samo południe. Wybory czerwcowe 1989 r.* (forma elektroniczna)
- ✿ Pakiet materiałów edukacyjnych do komiksu „Wojenna Odyseja Antka Srebrnego.” *Obrona Grodna w 1939 r.* (forma elektroniczna)
- ✿ Gra miejska: *W imieniu Rzeczypospolitej. Akcje Kedywu Armii Krajowej w okupowanej Warszawie* (wersja elektroniczna)
- ✿ Wybór tekstów źródłowych dla szkół ponadpodstawowych: *Inwazja sowiecka na Polskę w 1939 r. Wybór tekstów źródłowych wraz z propozycjami metodycznymi dla nauczycieli przedmiotów humanistycznych* (forma elektroniczna)
- ✿ *Losy dzieci pod okupacją niemiecką w Polsce w latach 1939–1945* (forma elektroniczna i drukowana)
- ✿ *Losy polskich dzieci pod okupacją sowiecką* (forma elektroniczna)
- ✿ „Co to jest wojna?” *Dzieci w getcie warszawskim* (forma elektroniczna i drukowana)
- ✿ *Wojna polsko-bolszewicka 1919–1921* (forma elektroniczna i drukowana)
- ✿ *Waleczna – zwycięska. Warszawa podczas II wojny światowej* (forma elektroniczna)

Filmy edukacyjne

Filmy, które powstały w Oddziale Warszawskim IPN lub w wyniku współpracy, mogą stanowić samodzielną pomoc edukacyjną przy omawianiu prezentowanych wydarzeń na lekcjach historii. Istnieje również możliwość zorganizowania projekcji filmu wraz z wykładem lub komentarzem historycznym.

❖ *Armia Krajowa – armia inna niż wszystkie*

Dokument przedstawia Armię Krajową i jej miejsce w strukturach konspiracji. Czym różniła się od regularnych armii? Jakie były różnice w organizacji i metodach działania w poszczególnych okręgach organizacji? Czy AK była organizacją ochotniczą czy profesjonalną? Czy jej żołnierze byli odpowiednio wyszkoleni? Jak było miejsce kobiet w organizacji? Czy udało się stworzyć jednolitą organizację w procesie scalania polskiej konspiracji? Jakie metody walki konspiracyjnej stosowano? Film przedstawia Armię Krajową, zbrojne ramię Polskiego Państwa Podziemnego, działającą pod tą nazwą od 14 lutego 1942 r.

<https://www.youtube.com/watch?v=9xpGj0JGF78>

❖ *Emil Barchański – najmłodsza ofiara stanu wojennego*

Film o życiu i tragicznych okolicznościach śmierci Emila Barchańskiego. 3 czerwca 1982 r. 17-letni licealista, prześladowany przez SB za działalność konspiracyjną w okresie stanu wojennego, zaginął w niewyjaśnionych okolicznościach...

<https://www.youtube.com/watch?v=GqawPCF5Ub0>

❖ *Jak straszny sen... Świadectwo Danuty Charkiewicz z powstania warszawskiego i wypędzenia*

O swoich przeżyciach i losie rodziny opowiada Danuta Charkiewicz, świadek historii, która jako 11-letnia dziewczynka mieszkała z rodzicami w śródmieściu Warszawy. Rodzina Charkiewiczów zdecydowała się wyjść z miasta na początku września 1944 r., trafiła do obozu przejściowego Dulag 121 w Pruszkowie, gdzie została rozdzielona przez Niemców w czasie segregacji.

<https://www.youtube.com/watch?v=r0ScIgLeHxc&t=1s>

❖ *Rechts, links, geradeaus...*

Powstanie warszawskie i Dulag 21. Posłuchaj Świadków Historii i dowiedz się, jak wypędzono mieszkańców stolicy w 1944 r. Film opowiada o losie warszawiaków wygnanych przez Niemców w trakcie powstania warszawskiego i po jego zakończeniu w październiku 1944 r. Warszawę i okoliczne miejscowości opuściło około 500 tys. ludzi. Większość z nich Niemcy kierowali do obozu przejściowego w Pruszkowie. Stamtąd po selekcji byli wywożeni na roboty przymusowe do Niemiec, do obozów koncentracyjnych lub osiedlano ich w różnych miejscowościach Generalnego Gubernatorstwa.

<https://www.youtube.com/watch?v=n-PXGvTXRXg>

❖ **Szwedzkie Góry. Ostatnie ogniwo**

(reż. Hanna Etemadi)

Tytułowe Szwedzkie Góry (znajdujące się na terenie dzisiejszej warszawskiej dzielnicy Bemowo) są miejscem egzekucji Polaków 6 stycznia 1940 r. To część tzw. warszawskiego pierścienia śmierci – nazwą tą określa się otaczające Warszawę miejsca straceń patriotów polskich. Film jest próbą odpowiedzi na pytania, kim były ofiary mordu (spośród 96 osób zdołano dotychczas zidentyfikować tylko kilka z nich), dlaczego wybrano Szwedzkie Góry i co przechowali w swej pamięci świadkowie, którzy wskazali po latach miejsce egzekucji.

❖ **Kamienny ślad. Natolin 39**

(reż. Hanna Etemadi)

Film opowiada o pierwszej zbiorowej egzekucji niemieckiej podczas II wojny światowej, która odbyła się w Parku Natolińskim 13 XI 1939 r. Tę przejmującą historię poznajemy dzięki wywiadam ze znawcami tematu, archiwaliom oraz inscenizacjom aktorskim zrealizowanym na podstawie zeznań świadków rozstrzelania.

Informacje:

Jacek Persa | tel. 22 860-70-23 | mail: jacek.persa@ipn.gov.pl

Wystawy Oddziału IPN w Warszawie

❖ **Kedyw. Miecz i tarcza Armii Krajowej w Warszawie**

(wystawa plenerowa, 2023)

Wystawa przygotowana w 80. rocznicę utworzenia Kierownictwa Dywersji Armii Krajowej. Na wystawie przedstawionych jest 18 najważniejszych lub najbardziej spektakularnych akcji wykonanych przez oddziały Kedywu Komendy Głównej oraz Komendy Okręgu Warszawskiego, rola kobiet w organizacji, udział jednostek Kedywu w powstaniu warszawskim oraz tragiczny los żołnierzy ukaranych przez komunistyczne „sądy” za ich patriotyczną i ofiarną działalność w okresie okupacji niemieckiej oraz działalność w konspiracji antykomunistycznej.

❖ **„Prosimy Cię, Boże, o walkę krwawą...”**

(wystawa plenerowa, 2023)

Wystawa przygotowana w 80. rocznicę powstania w getcie warszawskim. Przenosi nas do dramatycznych wiosennych dni 1943 r. w warszawskim getcie. To opowieść o heroizmie młodych żydowskich bojowników z Żydowskiej Organizacji Bojowej i Żydowskiego Związku Wojskowego, którzy 19 kwietnia ruszyli, by stawić zbrojny opór niemieckiemu ludobójstwu. To ponadczasowa historia ich dramatycznych wyborów – jakich dokonali Mordechaj Anielewicz i jego towarzysze broni – i prawa każdego do godnej śmierci. To wreszcie historia oddająca w pełni niepokornego ducha walczącej Warszawy, której mieszkańcy nigdy nie złożyli broni przed niemieckim najeźdźcą i zawsze byli gotowi walczyć o wolność.

✿ ***Pakt zbrodniarzy***

(wystawa plenerowa pol.-ang., 2022)

Wystawa przygotowana w 83. rocznicę podpisania paktu Ribbentrop–Mołotow. Jej celem jest zwrócenie uwagi na przyczyny, skutki i globalny kontekst podpisanego układu. 23 sierpnia 1939 r. w Moskwie, po trwających zaledwie jeden dzień negocjacjach, podpisano pakt o nieagresji pomiędzy Związkiem Sowieckim i Rzeszą Niemiecką, który został poszerzony o tajny protokół. Adolf Hitler i Józef Stalin wspólnie przygotowali Europie i całemu światu hekatombę wojny o niespotykanych dotąd rozmiarach. Pierwszą ofiarą ich współpracy padła Polska, zaatakowana z dwóch stron 1 i 17 września 1939 r. W wyniku trwających sześć długich lat represji obydwu reżimów totalitarnych Rzeczpospolita Polska straciła blisko 6 milionów obywateli. To historia tysięcy zbrodni, których symbolami pozostają do dzisiaj Katyń i KL Auschwitz.

✿ ***Wojna światów 1920***

(wystawa wewnętrzna, 2020)

Wystawa przygotowana w 100. rocznicę Bitwy Warszawskiej. Wystawa ukazuje rzeczywisty wymiar konfliktu 1920 r. będącego tylko pozornie zmaganiem polsko-bolszewickim. To opowieść o starciu dwóch przeciwstawnych wizji cywilizacyjnych – reprezentowanych z jednej strony przez uporządkowany świat cywilizacji łacińskiej, z jej wielowiekowym dorobkiem kulturalnym, naukowym, prawami człowieka, wolnością słowa, demokracją parlamentarną, z drugiej zaś przez bolszewicką dyktaturę, która z łamania wszelkich norm i zasad uczyniła wyznacznik swojego działania i powód do chwały.

✿ **Ukradzione dzieciństwo**

(wystawa wewnętrzna, 2018)

Ekspozycja ukazuje życie dzieci od okresu międzywojennego do zakończenia II wojny światowej. Pokazuje, jak wyglądało ich życie, a także, jak zmieniło się w czasie wojny. Okres dzieciństwa, który został brutalnie przerwany przez politykę terroru prowadzoną przez okupantów, pozostawił w ich życiu ogromną traumę. Ekspozycja odnosi się do losów dzieci z różnych mniejszości narodowych, w tym: Żydów, Romów, Ukraińców, Białorusinów, Poleszuków, Karaimów, Ormian, Hucułów, a także do traumatycznych przeżyć związanych z gettem, obozem, przymusową pracą, walką, deportacjami, egzekucjami.

Podzielona jest na siedem części, które obrazują dzieci w różnych rolach życiowych: I – Dzieci, II – Obrońcy, III – Oszukani?, IV – Ofiary, V – Obserwatorzy, VI – Okaleczeni, VII – Emigranci.

✿ **Zimna wojna. Krótka historia podzielonego świata**

(wystawa wewnętrzna, w trzech wersjach językowych: pol., ang., niem., 2010/2012)

Wystawa jest zaproszeniem do podróży w nieodległą przeszłość, w realia konfliktu, który przez blisko pół wieku – od zakończenia II wojny światowej – zdominował powojenną historię, wpłynął na życie milionów ludzi i ukształtował oblicze dzisiejszego świata. Totalny i wielopłaszczyznowy charakter zimnowojennej konfrontacji odcisnął swoje piętno na wielu obszarach życia. Zimna wojna była w istocie wojną czasami aż nadto gorącą nawet, jeśli do jawnej lub bezpośredniej konfrontacji zbrojnej między supermocarstwami dochodziło tylko incydentalnie i sporadycznie. O szczególnej sile wyrazu decyduje ponad 250 zaprezentowanych fotografii. Wśród słynnych zdjęć, które stały się już ikonami zimnej wojny, oraz tych mniej znanych znalazły się nie tylko te o charakterze dokumentacyjnym, ale także te zapadające w pamięć, skłaniające do refleksji.

Informacje:

Sławomir Stępień | tel. (22) 860 70 50 | e-mail: slawomir.stepien@ipn.gov.pl

Oferta edukacyjna Izby Pamięci Strzelecka 8

Izba Pamięci Strzelecka 8 poświęcona jest więźniom aresztu NKWD i Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Warszawie. W kamienicy przy ulicy Strzeleckiej 8 w latach 1944–1945 mieściła się Kwatera Główna NKWD w Polsce. Od 1945 do 1948 r. w budynku tym znajdował się areszt Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego. Dowodami przetrzymywania, brutalnego przesłuchiwania i mordowania żołnierzy polskiego podziemia antykomunistycznego w piwnicach kamienicy przy ulicy Strzeleckiej 8 są zachowane na ścianach wyryte przez więźniów inskrypcje.

Lekcje i warsztaty

Izba Pamięci Strzelecka 8 zaprasza uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych do udziału w lekcjach:

- ✧ **stacjonarnych** – prowadzonych przez edukatorów w Izbie Pamięci Strzelecka 8
- ✧ **online** – prowadzonych za pomocą aplikacji Teams
- ✧ **mobilnych** – prowadzonych przez pracowników Izby Pamięci Strzelecka 8 w szkole (dotyczy szkół na terenie Mazowsza)

Pracownicy Izby Pamięci Strzelecka 8 prowadzą lekcje i warsztaty bezpłatnie na terenie Warszawy i całego Mazowsza. Lekcje trwają 45 minut i są zgodne z podstawą programową.

Kontakt:

Arkadiusz Serwa | tel. (22) 270 15 42 | arkadiusz.serwa@ipn.gov.pl

Rafał Borkowski | tel. (22) 270 15 38 | rafal.borkowski@ipn.gov.pl

Szkoła podstawowa

- ✧ **Tematy lekcji stacjonarnych**
  - ✧ „Śmierć naszym wybawieniem” – czyli o represjach komunistycznych na przykładzie kamienicy przy ulicy Strzeleckiej 8.
  - ✧ O czym świadczą inskrypcje wyryte na ścianach w piwnicach w kamienicy przy ulicy Strzeleckiej 8?

- ✧ Przejęcie władzy przez komunistów w Polsce.
- ✧ „Czerwona mapa Warszawy” – miejsce represji i zbrodni komunistycznych.
- ✧ Postawy polskiego społeczeństwa wobec kształtowania się władzy komunistycznej.
- ✧ Być patriotą w czasach represji komunistycznych.
- ✧ „Żołnierze Wyklęci” – opór antykomunistyczny w Polsce w latach 1944–1947.
- ✧ Czerwone miejsca na mapie Polski, czyli o zbrodniach komunistycznych.
- ✧ Jak mieszkańcy stolicy przekazywali sobie informacje o działalności władz komunistycznych? – meldunki i ostrzeżenia dla mieszkańców Warszawy.
- ✧ Śladami miejsc zbrodni komunistycznych w Warszawie.

✧ Tematy lekcji online

- ✧ Opór społeczny w Polsce wobec kształtowania się władzy komunistycznej.
- ✧ Antoni Żurowski – patriotą był...
- ✧ Jakie informacje kryją się w inskrypcjach w piwnicach w kamienicy przy Strzeleckiej 8?
- ✧ Śladami zbrodni komunistycznych – kamienica przy ulicy Strzeleckiej 8.
- ✧ Czerwona mapa Polski – czyli o miejscach represji w Polsce.
- ✧ Więźniowie aresztu NKWD przy ulicy Strzeleckiej 8.
- ✧ „Niepewny nasz los” – realia więziennego życia w aresztach NKWD w komunistycznej Polsce.
- ✧ „Żołnierze Wyklęci” – opór antykomunistyczny w Polsce w latach 1944–1947.
- ✧ „Byłem więźniem aresztu NKWD przy ulicy Strzeleckiej 8” – wspomnienia osób przetrzymywanych w piwnicach kamienicy przy ulicy Strzeleckiej 8.
- ✧ Na tropach miejsc zbrodni komunistycznych w Warszawie.

✧ Tematy lekcji mobilnych

- ✧ „Śmierć naszym wybawieniem” – czyli o represjach komunistycznych na przykładzie kamienicy przy ulicy Strzeleckiej 8.
- ✧ O czym świadczą inskrypcje wyryte na ścianach w piwnicach w kamienicy przy ulicy Strzeleckiej 8?
- ✧ „Żołnierze Wyklęci” – opór antykomunistyczny w Polsce w latach 1944–1947.
- ✧ Czerwone miejsca na mapie Polski, czyli o zbrodniach komunistycznych.
- ✧ Postawy polskiego społeczeństwa wobec kształtowania się władzy komunistycznej.

Szkoła ponadpodstawowa

✧ Tematy lekcji stacjonarnych

- ✧ Strzelecka 8 – zwyczajna kamienica z niezwykłą historią.
- ✧ Czy inskrypcje mogą być dowodem zbrodni komunistycznych?
- ✧ Jak komuniści przejęli władzę w Polsce, czyli o Ministerstwie Bezpieczeństwa Publicznego.
- ✧ „Czerwona mapa Warszawy” – skala i rodzaje zbrodni aparatu bezpieczeństwa w latach 1944–1947 na przykładzie Warszawy.
- ✧ Społeczeństwo polskie w okresie represji komunistycznych.
- ✧ Postawy Polaków patriotów wobec władz komunistycznych.

- * Żołnierze Niezłomni, Żołnierze Wyklęci – działacze powojennego podziemia niepodległościowego.
- * Zbrodnie komunistyczne w powojennej Polsce.
- * Jak mieszkańcy stolicy przekazywali sobie informacje o działalności władz komunistycznych?
- * Miejsca zbrodni komunistycznych w Warszawie.

🌸 Tematy lekcji online

- * Areszt, którego nigdy nie było... – czyli o kamienicy przy ulicy Strzeleckiej 8.
- * Historia w inskrypcjach ukryta.
- * Żołnierze Niezłomni – historia drugiej konspiracji.
- * Terror stalinowski w powojennej Polsce – „Czerwona mapa Polski”.
- * Kamienica inna niż wszystkie – wspomnienia osób przetrzymywanych w areszcie przy ulicy Strzeleckiej 8.
- * Zbrodnie komunistyczne w powojennej Polsce na przykładzie kamienicy przy ulicy Strzeleckiej 8.
- * Realia życia więziennego w areszcie NKWD przy ulicy Strzeleckiej 8.
- * „Czerwona mapa Warszawy” – miejsca represji komunistycznych w Warszawie.
- * Praskie katownie – śladami zbrodni komunistycznych na warszawskiej Pradze.
- * Formy oporu polskiego społeczeństwa wobec represji komunistycznych.

🌸 Tematy lekcji mobilnych

- * Strzelecka 8 – zwyczajna kamienica z niezwykłą historią.
- * Czy inskrypcje mogą być dowodem zbrodni komunistycznych?
- * „Cierpimy za Polskę” – czyli o represjach komunistycznych na przykładzie kamienicy przy ulicy Strzeleckiej 8.
- * Żołnierze Niezłomni, Żołnierze Wyklęci – działacze powojennego podziemia niepodległościowego.
- * Postawy Polaków patriotów wobec władz antykomunistycznych.

Projekty i konkursy

Izba Pamięci Strzelecka 8 co roku organizuje konkursy ogólnopolskie i regionalne związane z historią Polski XX w. z uwzględnieniem Warszawy i Mazowsza. Najczęściej są one związane z obchodami ważnych dla Polski i Polaków rocznic. Konkursy adresowane są do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

🌸 *Polska w cieniu Stalina*

Konkurs ma na celu zainteresowanie uczniów historią Polski z lat 1944–1956 oraz kształtowanie umiejętności opowiadania o minionych dziejach za pomocą współczesnych środków artystycznego wyrazu, jak również przez kształtowanie umiejętności krytycznego korzystania z zasobów Internetu. W konkursie mogą wziąć udział uczniowie klas VII–VIII szkół podstawowych oraz uczniowie szkół ponadpodstawowych. Konkurs ma charakter dwuetapowy. Pierwszy etap to test wiedzy

z zakresu zbrodni stalinowskich w Polsce w latach 1944–1956. Drugi etap polega na przygotowaniu wiersza opowiadającego o dowolnym miejscu na terenie Polski, związanym z represjami stalinowskimi lat 1944–1956.

Kontakt:

Rafał Borkowski | tel. (22) 270 15 38 | rafal.borkowski@ipn.gov.pl

✿ **„Nie ma niewoli, przebijać się z bronią”.**

Życie i działalność gen. Augusta Emila Fieldorfa

Konkurs ma charakter wojewódzki i obejmuje szkoły podstawowe z województwa mazowieckiego. Jest skierowany do uczniów klas VI–VIII. Celem konkursu jest popularyzacja wiedzy o konspiracji polskiej drugiej wojny światowej. Punktem wyjścia jest przypomnienie postaci gen. Augusta Emila Fieldorfa, a następnie kształtowanie postaw patriotycznych i rozwijanie własnej kreatywności. Konkurs składa się z dwóch etapów – pierwszy to test wiedzy w formie zadań testowych (otwartych i zamkniętych) na temat życia i działalności gen. Fieldorfa. Drugi etap polega na przygotowaniu krótkiej etiudy filmowej związanej z wybranym aspektem dotyczącym postaci generała.

Kontakt:

Anna Śnieżko | tel. (22) 270 15 41 | anna.sniezko@ipn.gov.pl

✿ **Dokumentaliści zbrodni**

Projekt edukacyjny skierowany jest do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych z województwa mazowieckiego. Celem projektu jest upowszechnianie wśród młodego pokolenia wiedzy o zbrodniach komunistycznych, dokumentowanie miejsc zbrodni komunistycznych i poszerzanie wiedzy z zakresu historii regionalnej. Konkurs polega na przygotowaniu krótkiego spotu (maksymalnie do 1 minuty) dotyczącego miejsca zbrodni komunistycznych na terenie województwa mazowieckiego.

Kontakt:

Arkadiusz Serwa | tel. (22) 270 15 42 | arkadiusz.serwa@ipn.gov.pl

✧ *Spacer historyczny*

– prowadzony przez pracowników Izby Pamięci Strzelecka 8 po miejscach zbrodni komunistycznych na warszawskiej Pradze. Formuła spaceru jest skierowana zarówno do dzieci, młodzieży, jak i osób dorosłych, które chcą poznać historię lokalną okresu drugiej wojny światowej oraz lat powojennych. Trasa spaceru obejmuje: Izbę Pamięci Strzelecka 8, skwer i kamień pamiątkowy poświęcony płk. Antoniemu Żurrowskiemu, pomnik „Ku czci pomordowanych w praskich więzieniach 1944–1956” na miejscu dawnego więzienia karno-śledczego „Toledo”, a także siedziby NKWD i MBP na ulicy Wileńskiej, Cyryla i Metodego oraz Jagiellońskiej.

Kontakt:

Anna Śnieżko | tel. (22) 270 15 41 | anna.sniezko@ipn.gov.pl

Konkursy i seminaria dla nauczycieli

✧ **Konkurs**

Trudna Pamięć

IV edycja ogólnopolskiego konkursu na scenariusz lekcji o tematyce zbrodni komunistycznych. Celem konkursu jest wyłonienie najlepszych scenariuszy lekcji historii dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych o tematyce zbrodni komunistycznych, które wejdą w skład pakietu materiałów edukacyjnych dla nauczycieli.

Kontakt:

dr Marta Milewska | (22) 270 15 37 | marta.milewska@ipn.gov.pl

✧ **Seminarium**

Jak wykorzystać komiks w edukacji o zbrodniach komunistycznych?

seminarium dla nauczycieli dotyczące możliwości wykorzystania komiksu na lekcjach historii dotyczących powojennej historii Polski.

Kontakt:

dr Marta Milewska | (22) 270 15 37 | marta.milewska@ipn.gov.pl

✧ **Szkolenie**

Śladami zbrodni komunistycznych – kamienica przy ulicy Strzeleckiej 8 w Warszawie

(spotkania w formie stacjonarnej lub online).

Kontakt:

dr Marta Milewska | (22) 270 15 37 | marta.milewska@ipn.gov.pl